

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode:

Saksnr.: 2020/590

Sak: **10**

Møte: 17. mars 2020

Høringsprosess ny UH-lov

Bakgrunn

13. februar ble [Aune-utvalgets](#) forslag til ny [universitets- og høyskolelov](#) lagt fram. Forslaget er nå sendt ut på høring, med høringsfrist 22. mai 2020.

Universitetsstyret skal behandle UiBs samlede høringsuttalelse i ekstraordinært styremøte 20.mai. Dekanene skal være høringsutvalg, og har ansvar for å sikre gode prosesser ved eget fakultet. Tidsplanen for høringsutvalget ser slik ut:

- Formål, virksomhet og ansvar (9. mars)
- Studenter (23. og 30.mars)
- Ansatte (14.april)
- Organisering og ledelse (20.april)
- Styringspolitikk – Stortingsmelding (27.april)
- Oppsummering (4.mai)

Det vil bli etablert en egen nettside for høringsprosessen på uib.no

Universitetsledelsen har i brev bedt dekanene organisere sine egne interne prosesser (se vedlegg 1), og i det følgende foreslås hvilke elementer som bør inngå i prosessen ved MN-fakultetet.

UiB arrangerer også et høringsmøte for alle ansatte og studenter 19. Mars.

Saksfremstilling

I vedlegg 2 vises det til de viktigste temaene som vil bli diskutert i høringen.

[Khrono har sammenfattet de viktigste forslagene](#), og trekker særlig frem:

- Krav om to sensorer ved alle eksamener og prøver
- Blind sensur fjernes
- Fjerner hjemmel til å gi tilleggspoeng til det underrepresenterte kjønn
- Ny karakterskala i tillegg til dagens to foreslås: Utmerket, bestått, ikke bestått
- Styreleder skal være ekstern, oppnevnes av departementet
- Institusjonen velger selv om den skal ha valgt eller ansatt rektor
- Ved valg til rektor: lik vekting av stemmer for alle grupper av ansatte (studentenes stemmer vil fortsatt vektes 25%)

Under lovens formål og virkeområde er følgende endring foreslått (§ 1-1 d)):

- (Universiteter og høyskoler skal...) bidra til en miljømessig, sosial og økonomisk bærekraftig utvikling.

Skisse til intern prosess:

• **Fakultetsstyrets rolle**

Fakultetsstyret velger selv om det er ønskelig at det settes opp ekstraordinært møte i forbindelse med ferdigstilling av fakultetets høringsuttalelse. Alternativt vil høringssvaret bli sendt til orientering i forbindelse med oversending.

• **Instituttledergruppens rolle**

Instituttlederne er en viktig sparringpartner for dekanen før han skal delta i diskusjonene i dekangruppen. Dette innebærer at enkelttemaene kommer opp i følgende instituttledermøter:

- Studenter (23. mars)
- Ansatte (1.april)
- Organisering og ledelse (15.april)
- Styringspolitikk – Stortingsmelding (22.april)
- Samlet diskusjon om høringsuttalelsen (sannsynligvis 6. mai)

• **Mobilisering inn mot enkelttema (grupper)**

Det vil bli oppnevnt følgende referansegrupper (ekspertgrupper):

- **Studenter** – Studiesjef Ingrid Christensen er sekretær, gruppen er i gang
- **Ansatte** – Personalleder Gunnar Larsen er sekretær, oppnevning i prosess
- **Organisering og ledelse** – Fakultetsdirektør Elisabeth Müller Lysebo er sekretær, oppnevning i prosess
- **Styringspolitikk** – Økonomileder Trine Gravdal Lie og ass. fakultetsdirektør Kristine er sekretærer, oppnevning i prosess

Gruppene vil bli bedt om å komme med innspill til dekanen underveis, og gi innspill til samlet høringsuttalelse. Ambisjonen er at gruppene skal levere sine foreløpige kommentarer i tide til de ulike ledergruppemøtene, men at de også skal oppsummere med punkter de mener bør være med i høringssvaret.

Vedtak

Alternativ 1)	Fakultetsstyret tar til orientering skissen til intern prosess, og ber om å oversendt høringsuttalelsen når den oversendes
Alternativ 2)	Fakultetsstyret tar til orientering skissen til intern prosess, og ber om at det settes opp et ekstraordinært styremøte for behandling av høringsuttalelsen

10.03.2020/Kristine Breivik/Elisabeth Müller Lysebo

Helge K. Dahle
dekan

Vedlegg 1 – Brev om høringen

Vedlegg 1 – Brev om høringen

Fakultetene og Universitetsmuseet

Referanse
2020/2437-ARR

Dato
24.02.2020

Høring - Ny lov om universiteter og høyskoler

Kunnskapsdepartementet har sendt [NOU 2020:3 Ny lov om universiteter og høyskoler](#) på høring med høringsfrist 22.mai. UiB ba departementet om utsatt frist for å behandle saken i ordinært styremøte 28.mai, men fikk avslag på utsettelse. Høringen vil derfor bli behandlet i universitetsstyret i ekstraordinært møte 20.mai. Kunnskapsdepartementet har bedt høringsinstansene om at høringsinnspillene struktureres i tråd med lovutvalgets forslag til ny lov. Dersom UiB ikke deler utvalgets vurderinger, ber departementet oss om å utforme konkrete forslag til lovtekst, se vedlagt invitasjon fra departementet.

Regjeringen har også besluttet å legge fram en stortingsmelding om god styring av universiteter og høyskoler, se vedlagt invitasjon fra departementet. Kunnskapsdepartementet vil vurdere innspill til meldingen og lovforslaget i sammenheng selv om det vil bli utarbeidet to ulike høringsinnspill. I vedlegg 1 gis det oversikt over sentrale tema som vil bli berørt og vi viser også til informasjon fra [et forberedende arbeid](#) der fem personer med lang erfaring fra sektoren har pekt på en del sentrale utfordringer

Høringsprosessen ved UiB

Universitetsledelsen har lagt opp til en prosess hvor dekangruppen vil være høringsutvalg i utformingen av UiBs innspill og relevante tema vil bli drøftet i møter mellom universitetsledelsen og dekangruppen i løpet av mars og april. Fakultetene avgjør selv organiseringen av fakultetenes interne høringsprosesser. Universitetsledelsen har også satt ned et sekretariat som vil bistå i arbeidet under ledelse av assisterende universitetsdirektør Tore Tungodden.

De overordnede temaene UiB vil behandle i høringen er lovutvalgets forslag til formålsbestemmelse, konsekvenser for studenter og ansatte, samt spørsmål om rammer for organisering og ledelse av universitetet. Se vedlegg 1 for detaljer.

Det vil også bli arrangert et åpent **innspillsmøte 19.mars kl. 10 - 12.00, auditorium 1 Realfagbygget**, hvor studenter, ansatte og arbeidstakerorganisasjonene kan delta med spørsmål og innspill. UiB legger også opp til å drøfte saken i dialogmøter med studentene og tillitsvalgte.

Dersom det er problemstillinger som i særlig grad berører enkelte fakultet og ønskes belyst i høringsprosessen utover det som er omtalt i vedlegget, må disse sendes til sekretariatet v/ arne.ramslien@uib.no innen 6. mars.

Vennlig hilsen

Dag Rune Olsen
rektor

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

Vedlegg 2 Foreløpig oversikt over temaer som blir behandlet i høringene

Temaer som vil bli belyst i høringen og tidspunkt for høringsutvalgets drøftinger

Formål og virksomhet og ansvar (høringsutvalget 9.mars)

- Prinsippene lagt til grunn for utvalgets arbeid
- Formålsbestemmelsene

Spørsmål for studenter og utdanning (høringsutvalget 23. og 30.mars)

- Opptak, læringsmiljø, undervisning, godkjenning av høyere utdanning, sanksjoner og klage

- Læring

Er det lovverket som setter begrensninger for nye former?

Ny karakterskala i tillegg til dagens to: utmerket, bestått og ikke bestått

- To sensorer på eksamen
- Avskaffelse av blind klagesensur
- Studentombudets mandat
- Opptaksreglene

Fjerne kjønnspoeng

Utfordringer med dagens system

- Klagenemndens uavhengighet
- Sanksjoner og klage

Spørsmål for ansatte (høringsutvalget 14.april)

- Midlertidige ansettelse
- Begrensninger i antall perioder som postdoktor
- Føringer på forskerstillinger
- Vekting av stemmer ved rektorvalg

Organisering og ledelse (høringsutvalget 20.april)

- Forslag til ledelsesmodell ved universitetene, viderefører valgt og ansatt rektor
- Forslag om innføring av samme mandat for valgt og ansatt rektor:
 - Valgt rektor (oppgave på institusjonen)
 - Flertall: leder for den samlede virksomhet
 - Mindretall: fortsette med delt ledelse (beholde universitetsdirektør)
- Forslag til innføring av ordning med eksternt styreleder, både ved valgt og ansatt rektor:
 - Valgt rektor (oppgave i styret)
 - Flertall: Eksternt styreleder
 - Mindretall: Rektor styreleder som i dag
- Forslag til styresammensetning og til ordning for oppnevning av eksterne styremedlemmer
- Forslag til mandat for universitetsstyrets medlemmer
- Forslag til klagenemndens uavhengighet
- Krav til at instruks fra departementet skal være skriftlige

Innspill til stortingsmeldingen om god styring av universitets- og høyskoler

Høringsinnspill til stortingsmeldingen vil bli behandlet parallelt med prosess for høring til UH-lov forslaget.

Følgende tema er adressert fra departementet:

Dimensjonering, kapasitet og kompetanse: Hvordan bør dimensjoneringen av høyere utdanning styres for å sikre tilstrekkelig kapasitet og kompetanse for regionene og framtidens arbeidsliv? Hvilken rolle bør departementet ha i dimensjoneringen av kapasitet og hvilket ansvar bør gis til universiteter og høyskoler? Hvordan styre etter- og videreutdanning?

Finansiering: Hvordan innrette konkurransearenaer og finansieringssystemet for universiteter og høyskoler for å sikre forskning og utdanning av god kvalitet i hele landet?

Styring av profesjonsutdanninger: Hvordan bør ulike typer utdanninger styres for å sikre et nasjonalt system og kandidater med rett kompetanse?

Mangfoldig sektor: Hva slags rolle bør offentlige myndigheter ha og hvilke virkemidler bør brukes for å sikre en mangfoldig universitets- og høyskolesektor?

Direktoratenes rolle i styring: Hva slags rolle bør direktorater under Kunnskapsdepartementet spille i styringen av UH-sektoren, f.eks. i styringen av kapasitet og kompetanse, dimensjonering og profesjonsutdanninger?

Trekk gjerne fram et par forhold ved dagens styringssystem som ikke fungerer og hvordan dette kan forbedres, evt. noe som er særlig viktig å bevare.

Styringspolitikken vil bli behandlet i høringsutvalget i møte 27.april.

Dekanene som høringsutvalg oppsummerer sitt arbeid 4.mai og Universitetsstyret behandler høringsinnspillene i ekstraordinært møte 20.mai.